Anca Vieru

Fără poză de profil

zece povestiri și o poveste

POLIROM
2022

Cuprins

Porți, uși, ferestre 7
Prea devreme 21
Gonflabil 37
Souvenir 61
Despre dragoste, numai de bine 65
Roibu 108
Tanța gătește cu tine 121
Proiecte 129
Sentimentalisme urbane 155
Dragă Mirela 161
Povestea scaunelor vorbitoare 183

Clarificări 193

Cea mai frumoasă, îi spunea Radu în timp ce descuia ușa de la cameră și o trăgea după el. Cea mai frumoasă, repeta ea în gând și îl ajuta să-i desfacă fermoarul de la rochie. Radu avea mâini ușoare și delicate, mâini făcute să mângâie și să ispitească. Să alunge orice împotrivire. Iar ea nici nu dorea să se împotrivească, în acea noapte a unei zile care o schimbase și o făcuse să se privească altfel. Cea mai frumoasă, repeta Radu și mâna lui se strecura în locul în care și-o dorea cel mai tare, cea mai frumoasă, și fierbințeala o adâncea în așternuturile scrobite. Fac dragoste cu alt bărbat, i-a trecut prin minte, mă fut cu alt bărbat, i-a trecut prin minte, dar parcă erau cuvinte fără legătură cu ea, în timp ce corpul își căuta ritmul, ca legănatul roților de tren când prind viteză, și zgomotul lor constant, mă fut, mă fut, niciodată cu Vasi nu se simțise atât de liberă, putea face ce vrea și chiar făcea.

Își închipuise că se va simți stânjenită după noaptea petrecută cu Radu, dar a doua zi totul a decurs ca de obicei, au încheiat teambuildingul și apoi au plecat spre casă. Observase sprâncenele ridicate ale lui Radu la o replică a unei colege, piciorul lipit de al ei și râsul fetei. Așa e el, și-a zis. N-o deranja. Era fericită fără să încerce să analizeze sentimentul.

Colegii au adunat pe un *memory stick* pozele pe care i le făcuseră și ea l-a pus în geantă. S-a întors acasă cu convingerea că e alta, o persoană care știe ce dorește de la viață și care nu se va mai lăsa convinsă să facă ce nu vrea. Nu i-a arătat lui Vasi *memory stick*-ul, nici nu a pus pozele pe calculatorul lor, dar asta nu de teamă, ci fiindcă nu voia să se certe. A păstrat stickul într-un sertar la birou. Se uita rar la poze, pentru că nu era mai niciodată singură și i-ar fi fost jenă să fie văzută. Însă știa că le are și asta îi era de ajuns.

Crezuse că ziua aceea îi va schimba viața și faptul că totul era la fel i se părea ciudat și totuși liniștitor. N-o aștepta nimic rău, nimic nou. Era tot ea. Știa că l-a înșelat pe Vasi și asta nu-i crea decât o vinovăție vagă, de care se scutura cu ușurință. Fusese o scăpare și atât. Nu mai dorea să se întâlnească cu Radu sau cu alt bărbat. Cu pozele era însă mai complicat. Se bucura că le are, deși știa că a făcut ceva ce l-ar supăra pe Vasi și ar reaprinde scandaluri vechi. Ca o declarație de independență, ceva ce nu-și închipuise că poate face cu atâta ușurință și care îi dădea, uneori, un sentiment de detașare și chiar superioritate față de el. Pe de altă parte, ar fi vrut să i le arate și lui. Să se poată uita împreună și să-i povestească despre fiecare. Să vadă și el cum arăta în seara aia și să-i spună că e frumoasă. Faptul că nu putea vorbi cu el îi dădea senzația că duce o viață dublă, ca și cum continua să-l înșele. Toate gândurile astea erau prea confuze, așa că le dădea mereu la o parte. Colegii continuau să-i facă poze la diverse evenimente și nimeni nu mai comenta, decât în treacăt, de gluma ei cu pozele. Și ea le aduna în continuare pe stick, poze peste poze de care Vasi nu știa și nici nu avea cum să știe.

Apoi, cu unul dintre bonusurile de la firmă, și-a cumpărat un telefon cu aparat foto. Îl ținea la birou și uneori făcea poze când ieșea în pauza de masă. Flori, ferestre, nori, colțuri de stradă. Rar oameni, nu dorea să intre în conflict, așa cum văzuse de câteva ori la cei care fotografiau necunoscuți. Crezuse că o să-i placă să facă poze, dar s-a plictisit repede, imaginile acelea banale se adunau în telefon fără ca ea să se mai uite la ele. Ce folos? Nici nu simțea nevoia să-și facă cont pe Facebook sau pe Instagram, cum aveau colegii ei.

Și-a dat seama cu oarecare uimire că, de fapt, n-o interesau pozele și nu găsea în jurul ei nimic demn de a fi pozat.

Firma de construcții a lui Vasi mergea din ce în ce mai prost și el încerca în zadar să se mențină pe linia de plutire cu renovări și cârpeli. Și atunci a avut prima criză, la puțin timp după ce-și serbaseră ziua. Ea împlinise 39 de ani, iar Vasi 60. Zilele lor de naștere erau una după alta, așa că dădeau o singură petrecere. De data asta însă bucuria ei fusese cam confuză și nu înțelegea de ce. Poate pentru că era ultimul an înainte de 40. Poate pentru că diferența de vârstă dintre ei, care în urmă cu aproape douăzeci de ani nu se observa, era acum evidentă și stârnea priviri mirate și ridicări din sprâncene în rarele ocazii în care colegii ei îi vedeau împreună. Și întrebări nerostite, la care nu avea cum să răspundă. De ce s-a măritat cu el? Cum de mai stătea? Și ultima, pe care o ghicea în priviri de fiecare dată când vreuna dintre colege îi admira rochia sau coafura sau când vreun coleg mai insistent îi privea sânii cu subînțeles: Îl înșală oare?

Mai târziu a fost convinsă că bucuria aceea confuză care părea mai degrabă tristețe fusese o premoniție a perioadei care începea. Boala lui Vasi, cu alergări prin spitale, tratamente, bani cheltuiți pe medicamente și doctori. Termeni medicali complicați, de care auzea pentru prima oară. Pneumotorax. Bronhopneumonie obstructivă cronică. Spirometrie. Degradare a plămânilor.

Și, mai ales, lipsă de speranță.

Singurul lucru bun în perioada aceea a fost apropierea de Cora. Poate pentru că simțea cât de nefericită este, Cora era mereu în preajma ei. Avea o relație stabilă cu un medic oftalmolog, care le făcuse intrarea la doctori

și spitale pentru care ar fi trebuit să aștepte luni de zile în mod normal. Veneau împreună în vizită și Octav, prietenul Corei, le explica și le făcea desene ca să înțeleagă mai bine ce se întâmplă și ce au de făcut.

— Gândiți-vă la căile aeriene ca la niște copaci așezați invers, cu ramificații din ce în ce mai subțiri și la capătul fiecăreia niște săculeți aerieni, un fel de baloane minuscule.

Desena totul pe hârtie, iar ei trei se uitau în tăcere.

— Acum gândiți-vă ce se întâmplă când ramificațiile astea subțiri, în loc să fie curate și să lase aerul să treacă, se umflă, se îngroașă și se umplu de spută.

Apoi lăsa pixul din mână și începea să enumere pe degete:

— Fără fumat. Casa aerisită. Plimbări în aer liber și mișcare. Controale regulate. Medicația luată la timp. Și mai ales: imediat la doctor dacă respiră greu.

Asta fusese la început, când încă mai aveau speranțe că va putea să ducă o viață cât de cât normală cu tratament și grijă. Dar el era deja într-un stadiu avansat al bolii, după ani întregi în care neglijase tusea și fumase câte două pachete de țigări pe zi.

— Ei, da! zicea Vasi când i se spunea asta. Știu eu că e de la stres. Și de la anii petrecuți pe șantierele alea pline de praf.

Se lăsase totuși de fumat și asta îl făcea atât de nefericit, încât lui Jeni îi venea să-i dea din când în când o țigară. N-o făcea însă de teama unei crize.

El fusese mereu sănătos și tocmai de aceea stările de boală cronică și dependență îi accentuau tristețea și îl făceau ursuz și certăreț. Iar Jeni, care înainte avea momente de supărare și revoltă, acum îi scuza toate ieșirile. E bolnav.

Vasi renunțase la firmă când boala se înrăutățise și stătea în cea mai mare parte a timpului în casă. Mai ieșea în parc, la insistențele lui Octav și ale lui Jeni, dar statul pe bancă de unul singur îl deprima și mai mult.

— Eu sunt om de acțiune, zicea el, ce naiba să fac în parc cu gospodine și țânci?

Prefera să iasă la cumpărături.

Așa îl apucase într-o zi criza cea mai urâtă, în timp ce căra un săculeț de cartofi. Jeni era la birou și a venit acasă în goană, alertată de o vecină. Vasi a stat în spital două săptămâni și, când a ieșit, avea deja recomandare pentru aparat de oxigen.

— Câteva ore pe zi, spusese doctorul. Nu înseamnă că trebuie să stea în casă toată ziua.

Vasi nu-l voia.

— Nu, mai bine mor, a zis.

Dar Jeni nu l-a băgat în seamă și a început drumurile pentru aprobări la casa de asigurări de sănătate. Prima dată îi lipsiseră niște documente și nu rezolvase nimic. A doua oară nu mai găsise niciun aparat de oxigen disponibil. Deja era disperată, însă, în perioada de aproape o lună care a trecut până a reușit să obțină documentele și aparatul de oxigen, măcar îl convinsese pe Vasi.

Aparatul de oxigen a venit exact în ziua în care Jeni împlinea 40 de ani.

— Ce mai cadou, s-a plâns Vasi, care nu reușise să iasă din casă și să-i cumpere ceva.

Aparatul însă i-a îmbunătățit vizibil starea, chiar dacă Vasi bombănea că îi face răni la nas și nu-l ținea atât cât ar fi trebuit.

Perioada care a urmat a fost ceva mai blândă. Vasi se obișnuise treptat cu starea lui de bolnav, ea se

obișnuise cu sarcinile în plus în gospodărie. Se mutase la o firmă mai mică, după ce compania la care lucra își lărgise portofoliul cu clienți din toată țara și ar fi fost nevoită să plece des în delegații. Salariul era mai mic aici și atmosfera mai îmbâcsită, dar, cumva, nu mai avea senzația aceea de nepotrivire, sentimentul de inferioritate și nesiguranță socială care o nedumerise la compania de dinainte. De parcă nu avea ce căuta în colectivul acela de oameni tineri și cu vederi moderne. De parcă era o impostoare.

Într-o duminică, la câteva luni după ziua ei, Cora a chemat-o la o cafea în oraș.

— Vreau să-ți dau ceva pentru ziua ta, dar fără să vadă Vasi.

Jeni s-a mirat. Primise deja cadouri de la ea și Octav, o geantă de piele și o curea, amândouă de culoarea vișinei putrede. Uau, zisese a doua zi Tamara la birou. Apoi pipăise geanta cu mâini de cunoscător. Ce moale e și totuși are structură.

Cora n-a băgat în seamă mirarea lui Jeni și a scos un pachețel din buzunar.

— Te rog să ai grijă, m-am străduit foarte tare să fac rost de el.

Era un negativ.

— E de la petrecerea de ziua ta, de când ai împlinit optișpe ani, a zis Cora.

Jeni și-a amintit ziua aceea îndepărtată, în care părinții plecaseră de acasă ca ea să poată da petrecerea de majorat. Prima petrecere fără părinți. Și Dan, unul dintre băieții care o plăceau, adusese un aparat foto. Îl împrumutase de la cineva și se juca cu el, făcând poze în dreapta și în stânga. Cele mai multe ei. Nu le văzuse